

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет

ТАРНОВЕЦЬКИЙ АНАТОЛІЙ МИХАЙЛОВИЧ

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

В УКРАЇНІ

групи ПЕ-М2(з)

спеціальність 051 Економіка (Прикладна економіка)

Автореферат на здобуття другого (магістерського) рівня
вищої освіти

Івано-Франківськ – 2023

Дипломна робота виконана в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Науковий керівник

Кандидат економічних наук, доцент

Ємець Ольга Іванівна

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

Рецензент

Кандидат економічних наук, доцент

Сус Тарас Йосипович

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
доцент кафедри менеджменту і маркетингу

Захист відбудеться «26» грудня 2023 р.

Дипломну роботу надано до захисту «___» _____ 2023__р.

Завідувач кафедри

_____

Пилипів Н.І.

(підпис) (ім'я та прізвище)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. У сучасному світі, де економічні виклики та можливості неперервно змінюються, розгляд теми "Стан та перспективи економічного зростання в Україні" набуває надзвичайної актуальності. За останні роки Україна стала ареною для різноманітних економічних, соціальних та політичних трансформацій, і вивчення її економічної динаміки стає крайньо важливим завданням.

Мета цього дослідження полягає в системному розгляді економічної ситуації в Україні, виявленні тих аспектів, які сприяють або гальмують розвиток, та у формулюванні рекомендацій для досягнення стійкого та ефективного економічного зростання.

Предмет дослідження. Предметом даного дослідження є економічний розвиток України, включаючи стан та перспективи зростання. Дослідження орієнтується на розкриття комплексного образу економічної ситуації в країні, щоб визначити основні фактори, що впливають на економічний розвиток, і виявити можливості та виклики, які стоять перед Україною.

Об'єкт дослідження. Об'єктом даного дослідження є економічна система України в її сучасному стані та потенційні можливості розвитку ПП Калинюк Анна. Зосередження на конкретній економічній системі дозволяє глибше розуміти внутрішні та зовнішні чинники, які впливають на її функціонування та розвиток.

Мета дослідження. Метою магістерської роботи є глибоке розуміння та аналіз економічного стану України, а також визначення перспектив її розвитку.

Завдання дослідження:

- ❖ Оцінка макроекономічного стану:

Аналіз ключових макроекономічних показників, таких як ВВП, інфляція, та безробіття, для визначення ступеня економічного здоров'я України.

❖ Секторальний аналіз:

Дослідження сільського господарства, промисловості, та сфери послуг для визначення ролі кожного сектору в економіці та його внеску у розвиток.

❖ Оцінка Ефективності реформ:

Аналіз реформ, які були впроваджені протягом останніх років, з оцінкою їхнього впливу на розвиток економіки та покращення інституційного середовища.

❖ Геополітичний вплив:

Вивчення взаємозв'язку економічного розвитку з геополітичною ситуацією, визначення можливих ризиків та можливостей.

❖ Торгівля та інвестиції:

Аналіз торговельних відносин та рівня інвестицій для виявлення шляхів залучення більше інвестицій та розширення експорту.

❖ Соціально-економічні аспекти:

Вивчення впливу економічного розвитку на зайнятість, соціальні програми, та рівень життя населення.

❖ Прогнозування перспектив розвитку:

Розробка прогнозів та рекомендацій для подальшого розвитку ПП Калинюк Ганна, враховуючи поточні тенденції та можливі ризики.

❖ Розробка рекомендацій:

Визначення конкретних заходів та стратегій для поліпшення економічного клімату у ПП Калинюк Ганна та сприяння сталому зростанню.

❖ Висновки та резюме:

Систематизація отриманих результатів, формулювання основних висновків та резюме здобутого досвіду в ході дослідження.

Теоретичною основою розслідування є правила внутрішнього розпорядку, нормативні документи та фінансовий звіт ПП Калинюк Ганна,

монографії, дослідження та статті вітчизняних та зарубіжних науковців у профільних галузях, економічні статті, науково-практичні зустрічі, періодичні видання та Інтернет з питань праці, потенціал корпорації.

В основу дослідження покладено аналіз літературних джерел, спостереження та інтерв'ю з керівництвом підприємства, SWOT-аналіз, порівняльний аналіз конкурентів, аналіз ринкових тенденцій та прогнозування, системний аналіз, моделювання стратегій, експертна оцінка та моделювання.

Структура. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, та пропозицій. Загальний обсяг 86 сторінки, в тому числі, основний зміст викладено на 77 сторінках. Робота містить 12 рисунків, 12 таблиць. Список використаних наукових джерел нараховує 51 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У розділі 1 «Аналіз поточного стану економіки» охарактеризовано економічне зростання підприємства.

Держава може суттєво впливати на економічне зростання через правильну податкову політику та інвестиційну стратегію. Об'єктивно важливо змінити тип економічного зростання і перевести національну економіку в бік більш інтенсивного розвитку.

При швидкому зростанні основним завданням є підвищення ефективності виробництва, підвищення віддачі від використання всіх виробничих факторів, зберігаючи незмінну кількість праці та капіталу. Найважливішим аспектом цієї технології є підвищення якості основних компонентів виробництва. Найвагомішою складовою економічного зростання, яка є інтенсивною, є зростання продуктивності праці. Цей показник можна розглядати як відношення виробленої продукції до вартості однієї робочої години (людино-години).

Агресивний стиль економічного зростання характеризується збільшенням обсягів виробництва, яке ґрунтується на широкому використанні більш ефективних і якісніших факторів виробництва. Збільшенню масштабів виробництва сприяє використання передової техніки, досягнень науки, збільшення економічних ресурсів, підвищення кваліфікації робітників. За рахунок цих чинників досягається підвищення якості продукції, ріст продуктивності праці, ресурсозбереження.

Підсумовуючи, важливо зазначити, що нині економічний простір України характеризується значними диспропорціями у розвитку багатьох галузей і регіонів. Для справжнього переходу до сталого розвитку необхідна ефективна комунікація між державною владою та органами місцевого самоврядування, а також між регіонами України та іншими організаціями чи компаніями, адже стабільність економічного зростання регіонів насамперед походить від взаємодії державних структур із суб'єктами господарювання.

Цей аспект особливо актуальний у контексті реформаторських перетворень адміністративної та фінансової децентралізації. Як наслідок, у майбутньому заплановані дослідження вивчатимуть потенційні шляхи, методи та інструменти комунікації між державним урядом, органами місцевого самоврядування та регіональними корпораціями з метою забезпечення економічної, екологічної та соціальної стійкості в контексті просування України до ЦСР.

У розділі 2 «Дослідження економічного потенціалу ПП Калинюк Ганна Іванівна» було проаналізовано діяльність досліджуваного підприємства.

Аналіз внутрішнього середовища дозволяє визначити сильні та слабкі сторони організації. Переваги є основою для конкуренції організацій і основою для того, щоб організації ставали більшими та сильнішими. Слабкі сторони повинні викликати занепокоєння керівництва. Провести стратегічний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища магазину «Будматеріали», щоб визначити, які можливості та загрози існують у зовнішньому середовищі та які слабкі та сильні сторони компанії. У компанії є необхідний персонал і конкурентоспроможний рівень заробітної плати. Це пояснюється стабільною діяльністю фірм. Слабкі сторони компанії вужчі, ніж у її найбільших конкурентів.

Після складання SWOT-матриці ми можемо встановити зв'язок між сильними сторонами компанії та можливими сильними сторонами зовнішнього середовища, що може бути використано для формулювання стратегії організації та з'ясування найбільших загроз для майбутнього компанії.

Основними сильними сторонами організації є: хороша репутація серед покупців, лідерство в сегменті «магазин біля дому», наявність стабільного асортименту продовольчих і непродовольчих товарів для забезпечення повсякденних потреб, налагоджені відносини з постачальниками.

Основні слабкі сторони організації включають: відсутність веб-сайту, невикористання сучасних методів обслуговування клієнтів (бронювання,

електронна комерція тощо), обмежені фінансові ресурси, слабкі рекламні зусилля, низькі фінансові ресурси, низька рекламна діяльність.

До реальних можливостей підприємства, яке є об'єктом дослідження, відносяться: вихід на нові ринки або сегменти ринку; самовдоволення конкурентів підприємства; сегменти ринку зі стабільним попитом; загрози зовнішнього середовища, такі як: уповільнення темпів зростання ринку, активізація конкурентів. впровадження сучасних методів обслуговування клієнтів, ймовірність появи нових конкурентів, підвищення переговорної сили покупців і постачальників, пандемічні обмеження.

У розділі 3 «Оцінка стану та шляхи забезпечення якісного економічного зростання в Україні» проведено оцінку та охарактеризовано шляхи забезпечення економічного зростання.

Історичний досвід подолання руйнівних наслідків масових військових дій (особливо на території Німеччини, Японії та Ізраїлю) показує, що одним із найважливіших факторів відновлення та забезпечення подальшого зростання національної економіки є широкомасштабні військові дії. Масштаби накопичення інвестиційних ресурсів. Основні напрями політики післявоєнного відновлення, спрямовані на сприяння зростанню інвестиційних потоків і національного економічного зростання: розвиток ринкової економіки та фінансових ринків, залучення іноземних інвестицій, визначення фокусу та напрямків розвитку внутрішніх інвестицій у довгостроковій перспективі. перспективні галузі промисловості пільгова податкова політика розвиток науки і техніки. Показник загального нагромадження основного капіталу відображає ефективність використання інвестицій, здійснених країною після закінчення військового конфлікту для забезпечення динамічного післявоєнного розвитку. Результати аналізу та регресійні моделі підтверджують позицію економічної теорії про позитивний вплив норм ВНОК та негативний вплив інфляції на динаміку ВВП України. Розрахунки показують, що досягнення нормативу ВНОК 30-35% ВВП та

дотримання умов макроекономічної стабільності може забезпечити прискорене відновлення післявоєнної української економіки.

Стратегія реструктуризації економіки України має базуватися на активній та цілеспрямованій державній політиці створення робочих місць і охоплювати такі напрями:

- Локалізація та імпортозаміщення;
- Трансформація виробництва зброї та військової промисловості;
- Енергетична безпека;
- Економічна логістика та транспортна інфраструктура;
- Націоналізація та фінансова реконструкція стратегічно важливих підприємств, яким загрожує банкрутство.

Запуск нових продуктів ефективно зафіксує грошову масу в новій доданій вартості та створить відповідні податкові надходження, що є особливо важливим у зв'язку зі збільшенням економічних емісійних фондів.

Збільшення продуктивного грошового обігу в економіці та збільшення конкурентоспроможного виробництва дозволить мінімізувати ризик валютної кризи чи інфляційної спіралі.

Створення робочих місць також стане стимулом для повернення людей, вимушених залишити Україну через бойові дії.

ВИСНОВКИ

У контексті дослідження "Стан та перспективи економічного зростання в Україні", особливу увагу слід звернути на вплив війни та геополітичних подій на економічний ландшафт країни. Військові конфлікти та нестабільність в регіоні стали серйозним викликом для української економіки, визначаючи її стан і впливаючи на перспективи розвитку.

Вплив військових конфліктів на економіку: Військові події та конфлікти в окремих регіонах України мають безпосередній вплив на сільське господарство, промисловість та інфраструктуру. Збитки від знищення і втрат виробничих потужностей створюють труднощі для економічного відновлення.

Геополітичні фактори та інвестиції: Нестабільність в регіоні стає фактором, який тісно пов'язаний із зовнішніми інвестиціями. Відсутність стабільності може відлякувати інвесторів та обмежувати потенціал для залучення іноземних інвестицій, необхідних для економічного зростання.

Соціально-економічні виклики: Військові події супроводжуються соціальними викликами, зокрема змінами в зайнятості, переміщенням населення та погіршенням умов життя. Ці аспекти мають безпосередній вплив на рівень життя та соціальну стабільність.

Роль урядового регулювання та реформ: Урядові реформи та політика гратальній є ключовими для протидії негативному впливу військових конфліктів. Забезпечення ефективної адаптації економіки до викликів війни, впровадження ефективних реформ та стимулювання інвестицій можуть визначити подальший шлях розвитку.

Перспективи в умовах військового конфлікту: Незважаючи на виклики, Україна залишається країною з значним потенціалом. Диверсифікація економіки, розвиток інновацій та активне просування в напрямку нових

ринків можуть стати ключовими факторами для подолання відсутності стабільності.

В умовах військового конфлікту, дослідження стану та перспектив економічного зростання в Україні вимагає ретельного врахування геополітичних та соціально-економічних викликів, а також розробки стратегій для підтримки стійкості та сталого розвитку в умовах неспокою.

Україна, незважаючи на складні економічні та геополітичні виклики, має потенціал для сталого економічного зростання. Однак, щоб реалізувати цей потенціал, необхідно вжити ряд стратегічних заходів та вирішити ключові проблеми, які впливають на економіку країни.

1. Диверсифікація економіки: Спрямованість на розвиток не лише традиційних галузей, але й розширення високотехнологічних та інноваційних секторів може стати джерелом сталого економічного зростання. Залучення інвестицій у науково-дослідну діяльність та технологічний розвиток стане ключовим фактором у зміцненні конкурентоспроможності України на світовому ринку.

2. Підтримка малих та середніх підприємств (МСП): Малий бізнес є важливим рушієм економіки. Забезпечення сприятливого підприємницького середовища, спрощення адміністративних процедур та надання фінансової підтримки може стимулювати розвиток МСП та сприяти творенню нових робочих місць.

3. Ефективна аграрна політика: Розвиток сільського господарства, зокрема впровадження сучасних технологій та удосконалення системи управління, може зробити аграрний сектор більш продуктивним та відкритим для експорту, що вплине на економічне зростання країни.

4. Інфраструктурні проекти: інвестиції у розвиток транспортної, енергетичної та іншої інфраструктури можуть значно покращити ефективність виробництва та забезпечити сприятливі умови для бізнесу.

5. Реформа адміністративної системи: спрощення бюрократичних процедур, боротьба з корупцією та підвищення прозорості можуть створити сприятливі умови для приваблення інвестицій та розвитку бізнесу.

6. Міжнародна Співпраця: співпраця з міжнародними партнерами, включаючи міжнародні фінансові інституції та іноземні компанії, може забезпечити додаткові можливості для інвестицій та розвитку.

7. Розвиток людського капіталу: інвестування в освіту та навчання, забезпечення доступу до якісної медичної допомоги, сприяння розвитку кадрового потенціалу стає важливим чинником для сталого економічного розвитку.

Загальний висновок полягає в тому, що досягнення сталого економічного зростання в Україні потребує комплексного підходу, спрямованого на реформи, інновації та залучення інвестицій. Реалізація цих заходів може сприяти подоланню економічних викликів та забезпечити стійке та динамічне зростання країни.